

*Základní škola a mateřská škola, Hořiněves,
okres Hradec Králové*

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Tvořivá škola

č. j. 37/2022/ZŠ

Motto: „Vzdělání má hořké kořínky, ale sladké ovoce.“ Démokritos

Obsah

1	Identifikační údaje.....	5
2	Charakteristika školy.....	6
2.1	Charakteristika školy, kapacita školy.....	6
2.2	Organizační struktura školy.....	7
2.3	Vybavení školy.....	7
2.4	Charakteristika pedagogického sboru.....	8
2.5	Charakteristika žáků.....	8
2.6	Dlouhodobé projekty.....	8
2.7	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	9
2.8	Komunitní škola.....	10
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	11
3.1	Zaměření školy.....	11
3.2	Výchovně vzdělávací strategie.....	11
3.3	Klíčové kompetence.....	12
4	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných..	15
4.1	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
4.2	Mimořádně nadaní žáci.....	15
4.3	Plán pedagogické podpory (PLPP), individuální vzdělávací plán (IVP).....	16
5	Začlenění průřezových témat.....	17
6	Učební plán.....	20
6.1	Tabulka učebního plánu.....	20
6.2	Poznámky k učebnímu plánu.....	20
7	Učební osnovy.....	22
7.1	Český jazyk.....	22
7.2	Anglický jazyk.....	27
7.3	Matematika.....	30
7.4	Informatika.....	34
7.5	Prvouka.....	41
7.6	Přírodověda.....	44
7.7	Vlastivěda.....	46
7.8	Hudební výchova.....	49
7.9	Výtvarná výchova.....	52
7.10	Praktické činnosti.....	54
7.11	Tělesná výchova.....	58
8	Hodnocení výsledků vzdělání žáků.....	61
9	Zásady dodržované při zpracování ŠVP.....	62

10 Přílohy.....	63
-----------------	----

1 Identifikační údaje

Název ŠVP:	<i>Tvořivá škola</i>
Název školy:	<i>Základní škola a mateřská škola, Hořiněves, okres Hradec Králové</i>
Adresa školy:	<i>Hořiněves 4 503 06 Hořiněves</i>
Ředitelka školy:	<i>Ing. Lenka Bečvářová</i>
Kontakty:	<i>zshorineves@seznam.cz tel.: 778 487 017</i>
Typ školy:	<i>Malotřídní základní škola</i>
Počet tříd/ročníků:	<i>2/5</i>
IČO:	<i>709 839 17</i>
IZO:	<i>102 066 507</i>
RED-IZO:	<i>650 056 833</i>
Koordinátor ŠVP:	<i>Ing. Lenka Bečvářová</i>
Zřizovatel:	<i>Obec Hořiněves Hořiněves 73 503 06 Hořiněves ou@horineves.cz tel.: 495 426 107</i>
Platnost dokumentu: Aktualizace dokumentu:	<i>1. 9. 2022 2. 9. 2024</i>
Číslo jednací:	<i>37/2022/ZŠ</i>
Podpis ředitelky školy:	<i>Ing. Lenka Bečvářová</i>
Razítko školy:	Základní škola a mateřská škola, Hořiněves, okres Hradec Králové (3)
<i>Tento dokument je zpracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.</i>	

2 Charakteristika školy

2.1 Charakteristika školy, kapacita školy

Základní škola a mateřská škola v Hořiněvsi je malotřídní základní škola, kterou zřizuje Obec Hořiněves jako svou příspěvkovou organizaci. Součástí školy jsou základní škola, mateřská škola, školní družina, školní jídelna a komunitní škola.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem od 2 do 6 let. Dbáme na všestranný rozvoj dětí. Při výchovně vzdělávací činnosti jsou respektovány osobnostní zvláštnosti dětí a snažíme se o vytváření podnětného harmonického prostředí. Děti jsou přijímány do kapacity 40 dětí.

Základní škola poskytuje vzdělávání žákům 1. – 5. ročníku. Směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

Žáci základní školy jsou rozděleni do dvou tříd. Zpravidla se do jedné třídy slučují první a druhý ročník, do druhé třídy třetí, čtvrtý a pátý ročník. Každá třída má svou třídní učitelku, kapacita základní školy je 48 žáků.

Obě součásti, mateřská škola i základní škola, spolu úzce spolupracují, pořádají společné kulturně společenské akce pro děti, rodiče a veřejnost. Děti a žáci školy spolupracují nejen na přípravě společných vystoupení při různých příležitostech, ale navštěvují společně některé zájmové kroužky, divadelní představení, exkurze, výlety a lyžařský výcvik. Děti a žáci školy společně reprezentují školu na veřejnosti.

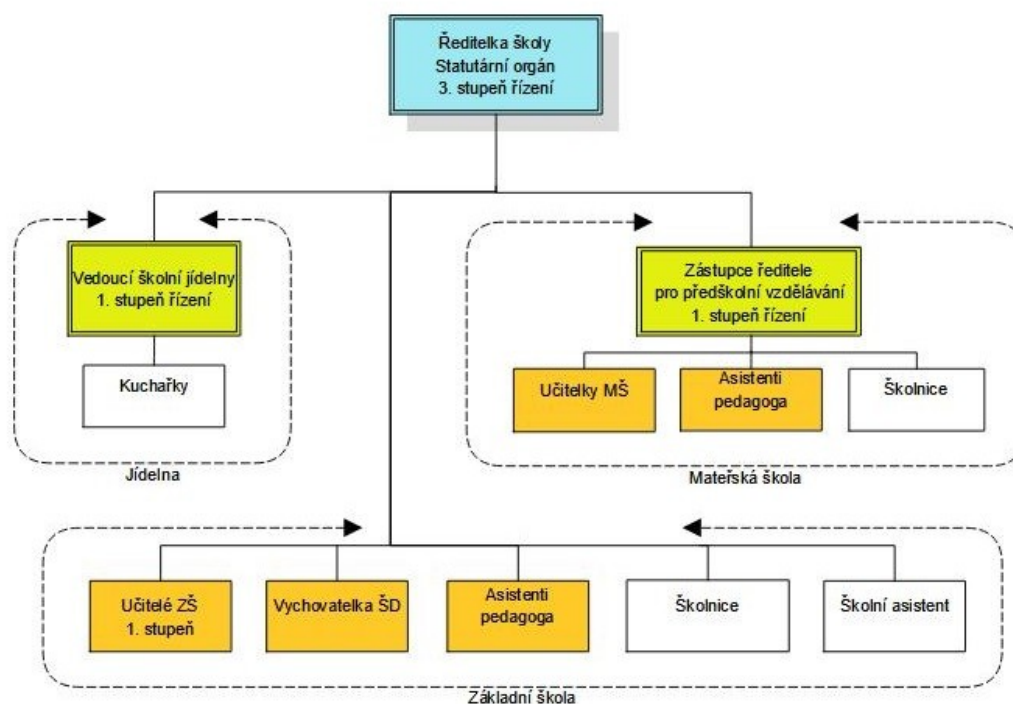
Děti z mateřské školy aktivně navštěvují program pro předškolní děti „Předškolička“. V rámci tohoto programu se pravidelně připravují na povinnosti školáků. Program pro ně připravuje tým učitelek základní školy. Pro rodiče předškoláků jsou také připravovány ukázkové hodiny v základní škole.

Škola využívá při vzdělávání výhod malotřídního vzdělávání. Žáci ve škole spolupracují napříč ročníky. Žáci více nebo naopak méně nadaní mohou pracovat s žáky nižšího, resp. vyššího ročníku. Žáci se učí vzájemné spolupráci. Ve výuce je často zařazováno projektové vyučování, činnostní učení, práce ve skupinách a dvojicích. Žáci jsou vedeni k samostatnosti již od prvního ročníku. V pátém ročníku prokazují při výuce velkou míru samostatnosti a zodpovědnosti, což jim usnadňuje bezproblémový přechod na druhý stupeň.

Školní družina má jedno oddělení s kapacitou 20 žáků. Žáci při výchovně vzdělávací činnosti ve družině využívají všechny prostory školy. Pod vedením kvalifikované vychovatelky se všestranně rozvíjejí a učí se smysluplně využívat svůj volný čas ke hře, odpočinku a přípravě na výuku. Blíže je upřesněna činnost školní družiny ve školním vzdělávacím programu školní družiny.

Školní stravovací zařízení poskytuje stravovací služby pro děti mateřské školy, žáky základní školy, pro zaměstnance školy a pro cizí strávníky. Školní jídelna se nachází v areálu budov mateřské školy.

2.2 Organizační struktura školy

2.3 Vybavení školy

Mateřská škola má tři pavilony, ve dvou pavilonech jsou umístěny třídy mateřské školy a jeden pavilon slouží jako školní kuchyně s jídelnou. Dále k mateřské škole patří školní zahrada, která je vybavena různými herními prvky (pořízeno z projektu MAS Hradecký venkov). Mateřskou školu průběžně vybavujeme hračkami a didaktickými pomůckami, v rámci možností je tento inventář obnovován a modernizován.

Výuka žáků základní školy probíhá ve dvou kmenových třídách v prvním patře. Obě třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi a počítačem pro učitele. Velké přestávky mohou žáci trávit v odpočinkové zóně (herně), která je umístěna též v prvním patře vedle tříd. Žáci jsou dále vzděláváni ve specializovaných učebnách v přízemí budovy - počítačová učebna a přírodovědná učebna s kuchyňkou. V počítačové učebně žáci mohou pracovat na interaktivní tabuli a žákovských počítačích. Na školním pozemku využívají žáci k výuce přírodní učebnu s altánem, která v odpoledních hodinách slouží pro venkovní odpočinkovou a zájmovou činnost dětí školní družiny.

V přízemní budovy se dále nachází šatna, tělocvična a hudební učebna. Zájmové vzdělávání a dělená výuka se uskutečňuje v hudební učebně. Tělesná výchova probíhá v nově zrekonstruované tělocvičně, která je vybavena standardním tělocvičným náradím a náčiním. Za příznivého počasí žáci cvičí při tělesné výchově na všesportovním hřišti obce. Školní družina využívá především prostor I. třídy, herny v prvním patře a přírodovědné učebny.

V minulých letech bylo provedeno celkové zateplení budovy včetně změny systému vytápění a výměny oken. Byly též obnoveny podlahy a nábytek ve třídách. Dále byla provedena komplexní rekonstrukce sociálních zařízení, tělocvičny, výmalba a dřevěné obložení vnitřních prostor. Finanční prostředky na vybavení, provoz mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní

jídely jsou poskytovány formou rozpočtu od zřizovatele, mzdy a prostředky na učební pomůcky jsou přidělovány ze státního rozpočtu. Školné není stanoveno ani vybíráno.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Výchovně vzdělávací proces v základní škole zabezpečují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci: ředitelka školy, dva učitelé a vychovatelka školní družiny. V případě doporučení ŠPZ doplňují tým pedagogů i asistenti pedagoga. Ředitelka školy a učitelé jsou plně kvalifikovaní pro výuku na 1. stupni základní školy. Mezi pedagogy jsou i kvalifikovaní speciální pedagogové. Vychovatelka školní družiny plně splňuje odbornou kvalifikaci pro práci ve ŠD.

Všichni pedagogové se aktivně podílejí na výchovně vzdělávacím procesu. Učitelky, které jsou zároveň speciálními pedagogy, zajišťují vysoce kvalitní a odbornou péči o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními. Ředitelka školy zajišťuje výuku předmětu speciálně pedagogické péče a logopedickou intervenci. Pedagogové dále pořádají společné akce pro rodiče s dětmi a připravují s žáky vystoupení, kterými se škola prezentuje na veřejnosti. Žáci pod vedením pedagogů reprezentují školu i na sportovních soutěžích.

Pedagogové si během školního roku pravidelně prohlubují a rozšiřují odborné vzdělání v akreditovaných vzdělávacích kurzech a studiích. Získané odborné znalosti a dovednosti pak aplikují při zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

2.5 Charakteristika žáků

Škola přednostně přijímá žáky s trvalým bydlištěm v Hořiněvsi a z přilehlých spádových oblastí. Žákům je nabízeno vzdělávání v příjemném klimatu malotřídní školy. Žáci pracující ve skupinkách, vzájemně si pomáhají a utužují tak kamarádské vztahy. Zároveň však musí spoléhat i více sami na sebe. Menší třídní kolektivy umožňují pedagogům individuální přístup a rozvíjet tak nejen žáky nadané, ale věnovat dostatečnou pozornost i žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola je dlouhodobě zapojena do těchto projektů:

Název projektu:	Charakteristika, cíl:
Aktivní škola	Procvičování a ověřování základních rozumových schopností - logika, paměť, prostorová představivost, vnímání, koncentrace ve škole i doma, portál Proškoly.cz
Sít' tvořivých škol	Cílem projektu je šíření činnostního učení, kde nové poznatky žáci nabývají názorně, vlastní činností a prožíváním. Učení dětem přináší radost a pocit uspokojení z pochopení a zvládnutí učiva.
Projekt Mléko do škol	Zajišťování zdravé výživy formou zdravých svačinek, Laktea o. p. s.
Projekt Ovoce a zelenina do škol	Zajišťování zdravé výživy formou zdravých svačinek, Laktea o. p. s.

Sportovní turnaje malotřídních škol	Reprezentace školy ve vybíjené a florbale, pravidelná přátelská setkávání se spolužáky z ostatních malotřídních škol
Projekt Bud' fit	Žáci získávají praktické dovednosti a teoretické znalosti v těchto oblastech: správná životospráva, péče o své tělo, poskytnutí první pomoci, prevence úrazů.

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči

Komunikace mezi učiteli a zákonnými zástupci se uskutečňuje na základě partnerství a spolupráce. Pedagogové se setkávají s rodiči na rodičovských schůzkách, smluvených konzultacích a akcích školy. Zákonným zástupcům je umožněn vstup do vyučování po předběžné domluvě s třídní učitelkou. Zákonní zástupci jsou podle zájmu a možností zapojováni do školních a mimoškolních činností. Důležité dokumenty a informace pro zákonné zástupce jsou zveřejněny na oficiálních webových stránkách školy, na nástěnkách v přízemí školy a ve vývěsce školy. Zákonní zástupci jsou o prospěchu žáků a přípravě na výuku informováni prostřednictvím notýsků a elektronických žákovských knížek.

Škola pořádá dny otevřených dveří, na které jsou zváni zákonní zástupci i ostatní zájemci o dění ve škole. Zákonní zástupci jsou také pravidelně zváni na vystoupení žáků a akce školy.

Rodiče pomáhají s organizací výletů, šijí kostýmy na školní představení. Rodiče i prarodiče docházejí v odpoledních a večerních hodinách na různé kurzy a na vzdělávání v rámci Univerzity třetího věku. Mnozí rodiče jsou členy spolků, se kterými škola pravidelně spolupracuje. Pedagogové a rodiče se setkávají na akcích školy a obce (např. Svatomartinské slavnosti, Muzejní noc, Dýňové slavnosti, Rozsvícení obecního vánočního stromku, Velikonoční jarmark, Velikonoční tvoření, Vítání občánků, Den dětí).

Spolupráce s jinými subjekty

1.	Školská poradenská zařízení	PPP HK, SPC Rukavička, SPC Duháček, SPC Logáček, Středisko výchovné péče Návrat
2.	Zřizovatel Obec Hořiněves	Spolupráce a partnerství na projektech a grantech
3.	TJ Sokol Hořiněves	Zabezpečení zájmové činnosti a mimoškolních akcí
4.	SDH Hořiněves	Vzdělávání dětí v oblasti požární ochrany, zájmová činnost dětí a mimoškolní akce
5.	Školská rada	Spolupráce v oblasti výchovně vzdělávací
6.	OSPOD	Spolupráce při povinné předškolní a školní docházce, poradenské služby
7.	Policie ČR	Odborné přednášky, chování za mimořádných situací, BOZP, prevence rizikového chování žáků

2.8 Komunitní škola

Někteří rodiče i prarodiče docházejí v odpoledních a večerních hodinách na kurzy komunitní školy a na vzdělávání v rámci Univerzity třetího věku. Cílem vzdělávání komunitní školy je vést žáky a dospělé k celoživotnímu učení. V rámci rozvoje venkova chceme ve vzájemném spolupůsobení s vesnickou komunitou zprostředkovat osvojování široké škály znalostí a dovedností různým cílovým skupinám. Komunitní škola zajišťuje dle zájmu občanů např. kurzy angličtiny pro dospělé, kurzy keramiky a studium pro dospělé pořádané Univerzitou třetího věku. Tělocvična je využívána pro sportovní aktivity zájemců ze strany veřejnosti např. cvičení žen, hasičů, fotbalistů.

Filosofií naší školy je celoživotní vzdělávání napříč generacemi, vzájemné setkávání a smysluplné trávení volného času. Škola se proto nezavírá po skončení školní družiny, ale je otevřena široké veřejnosti.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Naše škola se zaměřuje především na kvalitní a komplexní plnění cílů základního vzdělávání prvního stupně. Směřuje k maximálnímu rozvíjení potenciálu u všech žáků. Chceme poskytovat kvalitní jazykové vzdělání, rozvíjet čtenářskou, matematickou, počítačovou a finanční gramotnost. Vzděláváme žáky v oblasti environmentální a dopravní výchovy. Podporujeme své žáky ve sportovní oblasti, lásce ke kultuře a správném životním stylu.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Je založen na principech činnostního učení. Činnostní učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní aktivní a praktické činnosti.

Nepředkládáme zpravidla žákům hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vedeme je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činnosti, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnáváme jednostranně rozum a paměť žáků, ale působíme také na jejich city a vůli. Nehromadíme jen množství vědomostí místo jejich kvality, ale snažíme se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

Usilujeme o naplnění těchto cílů:

- *Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení*
- *Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů*
- *Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci*
- *Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat druhé*
- *Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti*
- *Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě*
- *Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi*
- *Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci*
- *Vytvářet v žácích a upevňovat jejich vztah k místu, kde žijí, podporovat poznávání obce a mikroregionu, rozvíjet jejich poznání z historie, geografie a současného dění v obci.*

Výchovně a vzdělávací strategie prolínají výuku ve škole na úrovni vyučovacího předmětu i výuku mimo školu. Preferujeme názorné učení. Maximálně využíváme např. náčrty, časové osy, grafy, schémata, přehledy, obrázky, myšlenkové mapy. Umožňujeme žákům alternativní formy zápisu (stručnou tištěnou verzi, kratší zápis, kopii). Poskytujeme okamžitou zpětnou vazbu, využíváme pozitivní motivace, chválíme i za projevenou snahu, máme stanovená jasná pravidla a hranice, režim a řád. Při výuce často střídáme činnosti, netrestáme za projevy hyperaktivity, ale naopak

umožňujeme pohybové uvolnění a relaxaci. Podněcujeme k tvořivému myšlení, vedeme žáky k otevřené komunikaci. Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat druhého, často zařazujeme skupinovou výuku, práci ve dvojicích a projektové vyučování nebo práci na interaktivní tabuli či počítačích. Dáváme žákům možnost v něčem vyniknout, vytváříme podmínky, aby žáci měli dostatečnou možnost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání.

3.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souhrnem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí začíná v mateřské škole a pokračuje ve škole základní.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nepředmětovou podobu a lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a kompetence digitální.

Kompetence k učení

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- vybíral a využíval pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánoval, organizoval a řídil vlastní učení, projevoval ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledával a třídil informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace a efektivně je využíval v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operoval s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uváděl věci do souvislosti, propojoval do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si utvářel komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoroval a experimentoval, získané výsledky porovnával, kriticky posuzoval a vyvozoval z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznával smysl a cíl učení, měl pozitivní vztah k učení, posuzoval vlastní pokrok a určil překážky či problémy bránící učení, naplánoval si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotil výsledky svého učení a diskutoval o nich.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- vnímal nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznával a pochopil problém, přemýšlel o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslel a naplánoval způsob řešení problému a využíval k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vyhledával informace vhodné k řešení problému, nacházel jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využíval získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechal se odradit případným nezdarem a vytrvale hledal konečné řešení problému,
- samostatně řešil problémy, volil vhodné způsoby řešení, užíval při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,

- *ověřoval prakticky správnosti řešení problémů a osvědčené postupy aplikoval při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledoval vlastní pokrok při zdolávání problémů,*
- *kriticky myslel, činil uvážlivá rozhodnutí, byl schopen je obhájit, uvědomoval si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotil.*

Kompetence komunikativní

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- *formuloval a vyjadřoval své myšlenky a názory a logickém sledu, vyjadřoval se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu,*
- *naslouchal promluvám druhých lidí, porozuměl jim, vhodně na ně reagoval, účinně se zapojoval do diskuse, obhajoval svůj názor a vhodně argumentoval,*
- *rozuměl různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlel o nich, reagoval na ně a tvořivě je využíval ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,*
- *využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,*
- *využíval získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.*

Kompetence sociální a personální

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- *účinně spolupracoval ve skupině, podílel se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňoval kvalitu společné práce,*
- *podílel se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíval k upevnění dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytl pomoc nebo o ni požádal,*
- *přispíval k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápal potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňoval zkušenosti druhých lidí, respektoval různá hlediska a čerpal poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají,*
- *vytvářel si pozitivní představy o sobě samém, které podporují jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládal a řídil svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.*

Kompetence občanské

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- *respektoval přesvědčení druhých lidí, vážil si jejich vnitřních hodnot, byl schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítal útlak a hrubé zacházení, uvědomoval si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí,*
- *chápal základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, byl si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni,*
- *rozhodoval se zodpovědně podle dané situace, poskytoval dle svých možností účinnou pomoc a choval se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,*
- *respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevoval pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojoval do kulturního dění a sportovních aktivit,*

- *chápal základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektoval požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodoval se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.*

Kompetence pracovní

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- *používal bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržoval vymezená pravidla, plnil povinnosti a závazky, adaptoval se na změněné nebo nové pracovní podmínky,*
- *přistupoval k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,*
- *využíval znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnosti, činil podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání.*

Kompetence digitální

Vzdělávání v základní škole vede žáka prvního stupně k tomu, aby:

- *ovládal běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využíval je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,*
- *uměl vyhledat data, sdílet je, prezentovat a efektivně hodnotit pro daný účel nebo potřebu,*
- *vytvářel a upravoval digitální obsah, kombinoval různé formáty, vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků,*
- *využíval digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,*
- *chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínos a reflektoval rizika jejich využívání,*
- *předcházel situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky.*

4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

4.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší škole jsou integrováni většinou žáci s podpůrnými opatřeními prvního, druhého a třetího stupně. Vyšetření žáka provádí školské poradenské zařízení (ŠPZ) na doporučení výchovného poradce, třídní učitelky, rodiče.

Opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě PLPP. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními mají pedagogové na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), v případě, že je IVP doporučen ŠPZ.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána dle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména tato podpůrná opatření:

V oblasti metod výuky:

- *respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků*
- *metody a formy práce, které umožní častější kontrolu*
- *časté poskytování zpětné vazby žákům*
- *důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu*
- *respektování pracovního tempa žáků*

V oblasti organizace výuky:

- *střídání forem a činností během výuky*
- *využívání skupinové výuky, práce ve dvojicích*
- *postupný přechod k systému kooperativní výuky*
- *v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka*

Zařazení předmětu speciálně pedagogické péče

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV.

4.2 Mimořádně nadaní žáci

Po dohodě s rodiči je dítě, které dosahuje výrazně nadprůměrných výsledků, vyšetřeno ŠPZ. Na základě zprávy z vyšetření a ve spolupráci s odborníky ŠPZ je vypracován IVP, podle kterého bude žák vzděláván. Žák je integrován ve třídě se spojenými postupnými ročníky, kde vyučující zajistí výuku v souladu s PLPP nebo IVP. Své schopnosti žák uplatní mimo jiné i při školních a okresních kolech olympiád, znalostních, kulturních a sportovních soutěžích různých úrovní.

Naše malotřídní škola poskytuje ideální prostředí pro rozvoj mimořádně nadaného žáka. Žáka vedeme k zájmu o vlastní rozvoj, poznání a vzdělávání. Náročnost výuky je vyšší, obohacena

a rozšířena. Mladší nadaný žák pracuje ve skupině starších, má možnost plnění individuálních úkolů stimulujících jeho další rozvoj. Žákovi vyššího ročníků jsou nabízena zajímavá témata k samostatnému zpracování formou referátu a slohových cvičení. K rozvoji matematické gramotnosti jsou voleny problémové matematické úlohy, náročnější aritmetická a geometrická cvičení. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována speciálním pedagogem.

4.3 Plán pedagogické podpory (PLPP), individuální vzdělávací plán (IVP)

- *PLPP a IVP sestavuje třídní učitelka na základě doporučení ŠPZ ve spolupráci s výchovným poradcem a speciálním pedagogem.*
- *Před zpracováním PLPP a IVP budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, žákem, rodiči s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.*
- *Pro IVP třídní učitelka zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.*
- *PLPP a IVP schvaluje ředitelka školy.*
- *PLPP a IVP má písemnou podobu.*
- *IVP je vyhodnocován alespoň jedenkrát ročně a jsou stanoveny další postupy, ev. vyšetření.*
- *Při sestavování IVP respektujeme vyhláškou č. 27/2016 Sb.*
- *PLPP a IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. PLPP nebo IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku dle potřeb žáka.*

5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v celé své šíři okruhy aktuálních problémů současného člověka a světa. Posouvají základní vzdělávání blíž k ideálům celkového rozvoje a stávají se jeho významnou a nedílnou součástí. Umožňují žákům lépe pochopit komplexitu života, vytvářejí prostor nejen pro individuální přístup, ale i pro vzájemnou spolupráci. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů, hodnot, názorů, potřeb a směřování. Prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Blíže je integrace vyjádřena v tabulce Začlenění průřezových témat.

Začlenění průřezových témat:

Průřezové téma	Tematické okruhy	Téma	Ročník - předmět
I. Osobnostní a sociální výchova (OSV)	1. Osobnostní rozvoj a) Rozvoj schopnosti poznávat	Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	1. – ČJ
	b) Sebepoznání a sebepojetí	Moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	3. – PRV
	c) Seberegulace a sebeorganizace	Organizace vlastního času, plánování učení a studia	2. – PRV
	d) Psychohygienu	Dobrá organizace času	5. – PŘ
	e) Kreativita	Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích	5. - VV
	2. Sociální rozvoj a) Poznávání lidí	Vzájemné poznávání ve skupině	1. – PRV
	b) Mezilidské vztahy	Péče o dobré vztahy	4. – ČJ
	c) Komunikace	Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků	3. – HV
	d) Kooperace a kompetice	Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže a konkurence	2. – TV
	3. Morální rozvoj a) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů, problémy v seberegulaci	5. – M
	b) Hodnoty, postoje, praktická etika	Vytváření podvědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování...	5. – VL
II. Výchova demokratického občana	1. Občanská společnost a škola	Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického	2. – ČJ

(VDO)	<p>2. Občan, občanská společnost a stát</p> <p>3. Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>společenství, demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p> <p>Občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p>Obec jako základní jednotka samosprávy státu</p> <p>Demokracie jako protíváha diktatury a anarchie</p>	<p>5. – VL</p> <p>3. – PRV</p> <p>5. – VL</p>
<p>III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>(EGS)</p>	<p>1. Evropa a svět nás zajímá</p> <p>2. Objevujeme svět a Evropu</p> <p>3. Jsme Evropané</p>	<p>Naši sousedé v Evropě</p> <p>Naše vlast a Evropa</p> <p>Mezinárodní organizace a jejich příspěvi k řešení problémů dětí a mládeže</p>	<p>5. – VL</p> <p>4. – VL</p> <p>5. – VL</p>
<p>IV. Multikulturní výchova</p> <p>(MUV)</p>	<p>1. Kulturní diference</p> <p>2. Lidské vztahy</p> <p>3. Etnický původ</p> <p>4. Multikulturalita</p> <p>5. Princip sociálního smíru a solidarity</p>	<p>Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci</p> <p>Odlíšnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost</p> <p>Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p> <p>Odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>	<p>1. – PRV</p> <p>1. – ČJ</p> <p>3. – PRV</p> <p>3. – AJ</p> <p>4. – ČJ</p>
<p>V. Environmentální výchova</p> <p>(EV)</p>	<p>1. Ekosystémy</p> <p>2. Základní podmínky života</p> <p>3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>4. Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Kulturní krajina</p> <p>Voda</p> <p>Doprava a životní prostředí</p> <p>Naše obec</p>	<p>4. – PŘ</p> <p>3. – PRV</p> <p>2. – PRV</p> <p>3. – PRV</p>
<p>VI. Mediální výchova</p> <p>(MV)</p>	<p>1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>3. Stavba mediálních sdělení</p> <p>4. Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>5. Fungování a vliv medií ve společnosti</p>	<p>Hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělení</p> <p>Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p> <p>Příklady pravidelností v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství</p> <p>Identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení</p> <p>Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na</p>	<p>5. – ČJ</p> <p>4. – ČJ</p> <p>4. – ČJ</p> <p>5. – ČJ</p> <p>3. – ČJ</p>

		uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování	
	6. Tvorba mediálního sdělení	Tvorba mediálního sdělení pro rozhlas, televizi či internetové médium	5. – ČJ
	7. Práce v realizačním týmu	Utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu	3. – M

6 Učební plán

6.1 Tabulka učebního plánu

Učební plán pro I. stupeň základní školy

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	ROČNÍK					Min. čas. dotace	Dispon. čas. dotace
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	8	8	8	33	7
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	1	3	3	3	9	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informatika			1	1	1	2	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			11	1
		Přírodověda				1	1		
		Vlastivěda				2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Průřezová témata								P	
Celková časová dotace								102	16
Celkový týdenní počet hodin v ročníku			22	22	24	25	25	118	

6.2 Poznámky k učebnímu plánu

Rámcový učební plán (RUP) pro základní vzdělávání závazně stanovuje:

- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. stupni (v 1. – 5. ročníku)
- minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti na daném stupni základního vzdělávání
- povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky na daném stupni průřezová témata

- rozsah a způsob využití disponibilní časové dotace
- celkovou povinnou časovou dotaci pro 1. stupeň základního vzdělávání
- poznámky ke vzdělávacím oblastem (vzdělávacím oborům) v RUP
- poznámky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Celková týdenní povinná časová dotace je v RUP stanovena pro 1. stupeň základního vzdělávání na 118 hodin. Při sestavení učebního plánu v ŠVP a realizaci výuky musí být dodrženy tyto podmínky:

- musí být dodržena celková povinná časová dotace na daném stupni základního vzdělávání (118 hodin)
- nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. – 5. ročník 26 hodin).
- současně se stanovuje minimální týdenní hodinová dotace (1. a 2. ročník 18 hodin, 3. – 5. ročník 22 hodin)
- celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací

Disponibilní časová dotace je vymezena pro 1. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 16 hodin. Škola využívá disponibilní časovou dotaci k realizaci takových vzdělávacích obsahů, které podporují specifická nadání a zájmy žáků a pozitivně motivují žáky k učení. V případě žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciální pedagogické péče.

Využití disponibilní časové dotace je patrné z tabulky učebního plánu v předchozí kapitole. Zařazení předmětu speciálně pedagogická péče bude blíže specifikován v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.

7 Učební osnovy

7.1 Český jazyk

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vzdělávací obor: *Český jazyk a literatura*

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Charakteristika předmětu:

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy, nástrojem funkčního dorozumívání i nástrojem jejich integrace do lidských společenství. Otvírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje jim komunikaci s kulturními výtvoři a hodnotami. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Získává prostředky k tomu, aby chápal význam nejdůležitějších literárních výtvořů v historii národní a evropské kultury a mohl se orientovat v různých formách slovesné produkce současnosti.

Specifické cíle:

Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Ve své jazykové části se výuka zaměřuje především na to, aby:

- si žáci v žádoucí míře kvality, trvalosti a správnosti osvojili techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo školu,*
- se naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích,*
- získali pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné způsoby vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi apod.),*
- poznávali bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi dovedli použít elementární pravidla stylistiky,*
- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládali pravidla českého pravopisu.*

V literárně výchovné části směřuje výuka k tomu, aby:

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky,*
- získali elementární a použitelné literárněvědné poznatky, důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení,*
- se seznámili s nejdůležitějšími literárními žánry a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační,*
- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu,*
- chápali funkce divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život.*

Významnou funkcí literární výchovy je prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí. Tím se jim otvírá cesta k sebepoznání a k pozitivním mravním motivacím. Pěstuje u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti, probouzí v nich city lidské solidarity a spoluúčasti.

Vzdělávací obsah:

1. období – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Písmena abecedy (poznávání velkých i malých písmen) ✓ Čtení – praktické čtení (technika čtení slov, jednoduchých vět a textů, čtení pozorné, plynulé, čtení s porozuměním) ✓ Orientační prvky v textu ✓ Čtení jako zdroj informací
1.–3.	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čtení s porozuměním ✓ Aktivní naslouchání (vyjádření kontaktu s komunikačním partnerem, navazování očního kontaktu, reakce otázkami)
1.–3.	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oslovení, zahájení a ukončení dialogu ✓ Střídání komunikačních partnerů (uvědomování si a respektování rolí mluvčího a posluchače) ✓ Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů ✓ Komunikační žánry: omluva, prosba
1.–3.	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Artikulační cvičení ✓ Správná výslovnost hlásek a slov ✓ Správná výslovnost delších celků (přízvuk, intonace) ✓ Tvoření hlasu, rozvoj znělého hlasu
1.–3.	ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nácvik přiměřeného tempa a frázování řeči ✓ Nácvik dýchání při mluveném projevu
1.–3.	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nácvik přiměřené hlasitosti mluveného projevu ✓ Změna tempa řeči ✓ Mímika a gesta při mluvených projevech
1.–3.	ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorba a využití jednoduché osnovy ✓ Nácvik souvislého jazykového projevu ✓ Komunikační žánr: vypravování
1.–3.	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku ✓ Rozvoj grafomotoriky
1.–3.	ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvary písmen a číslic, spojování písmen a slabik ✓ Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) ✓ Automatizace psacího pohybu ✓ Nácvik sebekontroly
1.–3.	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Plynulý a úhledný písemný projev ✓ Psaní jednoduchých sdělení: zpráva, vzkaz, oznámení ✓ Pozdrav, adresa, psaní pohlednice
1.–3.	ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Řazení ilustrací podle dějové posloupnosti

	posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorba obrázkové osnovy ✓ Vyprávění podle obrázků
--	---	--

2. období – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Věcné čtení, práce s textem (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) ✓ Tiché čtení s porozuměním
4.–5.	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce s textem (metody kritického myšlení) ✓ Rozlišování podstatného od nepodstatného ✓ Zaznamenávání informací
4.–5.	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sestavení příběhu z předem daných vět nebo odstavců ✓ Jednoduché sdělení: adresa, zpráva, vzkaz, oznámení a pozvánka ✓ Posouzení úplnosti sdělení
4.–5.	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vystižení jádra sdělení (klíčová slova, pojmy) ✓ Tvorba vlastních poznámek ✓ Reprodukce obsahu sdělení (na základě svých poznámek)
4.–5.	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravidla dialogu, debatování ✓ Řešení konfliktních situací ✓ Přetvoření dialogu na vzkaz ✓ Telefonní hovor; vzkaz na záznamníku
4.–5.	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reklama a její účel ✓ Manipulativní záměry a techniky ✓ Manipulativní komunikace v reklamě
4.–5.	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čtení v roli ✓ Komunikační žánry: příkaz, představení se, omluva, prosba, oznámení
4.–5.	ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišení spisovné a nespisovné výslovnosti ve slyšené ukázce ✓ Spisovná výslovnost ve veřejné komunikační situaci
4.–5.	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorba komunikačních žánrů: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, popis předmětu/věci/osoby, popis pracovního postupu, vypravování, dopis, dialog, jednoduché tiskopisy, blahopřání
4.–5.	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Členění textu ✓ Tvorba osnovy na základě čteného textu ✓ Tvorba mluveného nebo písemného projevu na základě osnovy

1. období – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj fonetického sluchu a zrakového vnímání ✓ Hláskosloví, stavba slova ✓ Zvuková a grafická podoba slova ✓ Rozdělení hlásek ✓ Dlouhé a krátké samohlásky
1.–3.	ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam slov ✓ Slova opačného, stejného a podobného významu ✓ Slova podřazená, slova nadřazená a souřadná ✓ Slova příbuzná, tvoření slov
1.–3.	ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Třídění slov podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) ✓ Abeceda
1.–3.	ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovní druhy
1.–3.	ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvary podstatných jmen; pád, číslo a rod u podstatných jmen ✓ Tvary sloves; osoba, číslo a čas u sloves ✓ Tvary přídavných jmen
1.–3.	ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spojky a spojovací výrazy ✓ Věta a souvětí ✓ Základní zásady interpunkce
1.–3.	ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Věta, pořádek slov ve větě ✓ Druhy vět: oznamovací, tázací, přací, rozkazovací ✓ Interpunkce
1.–3.	ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev); velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvrdé souhlásky, psaní i/y po tvrdých souhláskách ✓ Měkké souhlásky, psaní i/y po měkkých souhláskách ✓ Obojetné souhlásky; vyjmenovaná slova a slova příbuzná, psaní i/y po obojetných souhláskách (v kořenech slov) ✓ Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ✓ Pravopis ú/ů ✓ Vlastní jména ✓ Velká písmena na začátku vět ✓ Párové souhlásky

2. období – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Ročník	Očekávané výstupy (RVP) Žák:	Učivo
4.–5.	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam slov ✓ Slova jednoznačná a mnohoznačná (vícevýznamová) ✓ Slova významem nadřazená a podřazená, slova souřadná ✓ Slova opačného, stejného nebo podobného významu

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slova citově zbarvená
4.–5.	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) ✓ Odvozování slov, slova příbuzná ✓ Skloňování a časování
4.–5.	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovní druhy ✓ Časování sloves, mluvnické kategorie sloves, infinitiv ✓ Skloňování jmen, mluvnické kategorie jmen ✓ Koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen
4.–5.	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slova spisovná a nespisovná ✓ Spisovné tvary slov ✓ Vzory podstatných jmen, koncovky podstatných jmen ✓ Psaní i/y v koncovkách podst. jmen
4.–5.	ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní skladební dvojice: podmět a přísudek (podmět a přísudek vyjádřený holý/rozvitý a několikanásobný, podmět nevyjádřený)
4.–5.	ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stavba věty ✓ Věta jednoduchá a souvětí ✓ Vzorce souvětí ✓ Spojování vět jednoduchých do souvětí
4.–5.	ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spojky a spojovací výrazy
4.–5.	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjmenovaná slova a slova příbuzná ✓ Psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov ✓ Psaní i/ý v zakončení sloves
4.–5.	ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Shoda podmětu s přísudkem ✓ Interpunkce věty a souvětí

1. období – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technika hlasitého čtení, výrazné čtení ✓ Modulace hlasu, rytmus, intonace, přednes, reprodukce ✓ Zapamatování slyšeného, zapamatování přečteného ✓ Dramatizace (divadelní představení, herec, divák, režisér, jeviště, hlediště)
1.–3.	ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozorný poslech ✓ Sdílení zážitků z četby ✓ Kladný a záporný hrdina, dobro a zlo ✓ Sdílení námětů ke čtení ✓ Záznamy četby, prezentace ✓ Rozhovory o knihách, literárních postavách ✓ Literární pojmy: kniha, čtenář, spisovatel, ilustrátor

1.–3.	ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pohádky: typické znaky ✓ Řídky, básničky, rozpočítadla, hádanky, bajky ✓ Hledání a tvorba rýmů, doplňování neúplných veršů
1.–3.	ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce s literárním textem ✓ Vlastní výtvarný doprovod textu ✓ Dramatizace textu ✓ Literární pojmy: básník, báseň, rým, verš, přirovnání

2. období – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Přednes textu ✓ Zážitek čtení a naslouchání ✓ Vyjádření dojmů z četby ✓ Různé techniky záznamů z četby ✓ Záznam o přečtené knize ✓ Prezentace knihy, rozhovor o knihách
4.–5.	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvořivé činnosti s literárním textem ✓ Volná reprodukce textu ✓ Vlastní výtvarný doprovod textu ✓ Tvorba literárního textu, tvůrčí psaní ✓ Dramatizace textu
4.–5.	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umělecké texty (např. poezie, komiks, pohádka) ✓ Neumělecké texty (např. naučný text, návod k použití)
4.–5.	ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jednoduché literární pojmy, prohloub. znalosti z 1. obd. (např. poezie, próza; pohádka, pověst, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání) ✓ Rozbor literárního textu ✓ Diskuze o literárních tématech

7.2 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vzdělávací obor: *Cizí jazyk*

Vyučovací předmět: *Anglický jazyk*

Charakteristika předmětu:

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, porozumění čtenému textu, který je obsahově na jazykové úrovni žáků. Dále na rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku, schopnosti dorozumět se v běžných situacích. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který je obsahem slov na jejich jazykové úrovni.

Specifické cíle:

- Žáci si osvojí zvukovou a grafickou podobu jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.
- Žáci si dále osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, umí ji používat v komunikačních situacích.
- Umí pracovat se slovníkem.
- V mluvnici se žáci seznamují se základními gramatickými strukturami a typy vět, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.
- Žáci poznávají odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí.
- Jsou vedeni k uvědomění si, že znalost cizího jazyka je nezbytnost při celoživotním vzdělávání.

Vzdělávací obsah:

1. období – ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Ročník	Očekávané výstupy (RVP) Žák:	Učivo:
1. – 3.	CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Classroom language ✓ Greetings, basic phrases (pozdravy, základní fráze) ✓ Commands, activities (pokyny, činnosti) ✓ How to ask for things politely
1. – 3.	CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
1. – 3.	CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Songs, chants/rhymes and simple stories ✓ How to ask about age ✓ How to say happy birthday ✓ How to describe animals ✓ How to express likes ✓ How to count to ten ✓ How to express possession
1. – 3.	CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Songs, chants/rhymes and simple stories ✓ How to talk about family ✓ How to ask who people are ✓ How to express likes ✓ How to ask what colours things are
1. – 3.	CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spelling ✓ Phonetic language ✓ English pronunciation
1. – 3.	CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ My classroom – objects in the classroom ✓ Colours ✓ Christmas ✓ Fruits ✓ Family

2. období		
Ročník	Očekávané výstupy (RVP) Žák:	Učivo:
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
4.–5.	CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Classroom language ✓ Greetings, basic phrases (pozdravy, základní fráze) ✓ Commands (pokyny) ✓ How to say hello ✓ How to talk about where things are ✓ How to describe things ✓ How to ask questions ✓ Small talk

4.–5.	CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Numbers 1–100 (čísla) ✓ Colours (barvy) ✓ My hobbies ✓ My body (mé tělo) ✓ Family (rodina) ✓ Animals (zvířata) ✓ School (škola) ✓ Food and drink (jídlo a pití) ✓ Clothes (oblečení) ✓ Halloween (Halloween) ✓ Christmas (Vánoce) ✓ Time (čas) ✓ My leisure time (volný čas) ✓ People ✓ Shopping (nakupování)
4.–5.	CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ How to describe things ✓ How to describe houses and flats ✓ How to talk about abilities ✓ How to describe a sport ✓ How to express likes and dislikes ✓ How to talk about hobbies ✓ How to describe time table ✓ How to discuss daily routine ✓ How to describe what people wear ✓ How to describe where different shops are
MLUVNÍ PROJEV		
4.–5.	CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ How to talk about origin ✓ How to ask and talk about abilities ✓ How to ask what people are doing ✓ Talk about what children do and when ✓ How to talk about daily routine ✓ How to talk about likes and dislikes ✓ Birthday party dialogues
4.–5.	CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> ✓ How to express likes and dislikes ✓ How to describe things ✓ How to talk about hobbies ✓ How to express time in English ✓ How to ask questions
4.–5.	CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ How to express likes and dislikes ✓ How to describe things ✓ How to talk about hobbies ✓ How to express time in English ✓ How to talk about where things are ✓ How to describe where things are ✓ Talking about what people are wearing ✓ How to talk about people do ✓ How to talk about what people were like ✓ Dialogues about likes and dislikes in the past ✓ How to talk about holiday plans
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
4.–5.	CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Daily routine ✓ Easter in Great Britain ✓ My school ✓ My school ✓ Christmas ✓ Toys ✓ Animals
4.–5.	CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Daily routine ✓ Easter in Great Britain ✓ My school

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Christmas ✓ Toys ✓ Clothes ✓ People ✓ Shopping
PSANÍ		
4.–5.	CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, o rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> ✓ My family ✓ My daily routine ✓ My time table ✓ My imaginary school ✓ Animals ✓ Holidays
4.–5.	CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	<ul style="list-style-type: none"> ✓ My school ✓ My origin

7.3 Matematika

Vzdělávací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vzdělávací obor: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Charakteristika předmětu:

Matematika spolu s výukou českého jazyka tvoří osu vzdělávacího působení základní školy. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti, potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku.

Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem poznávání přírodních oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Specifické cíle:

Vyučování matematice směřuje k tomu, aby se žáci naučili:

- *provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně, při řešení složitějších úloh užívat kalkulačku,*
- *využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace,*
- *provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení,*
- *číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy,*
- *užívat proměnnou, chápat jejich význam, řešit rovnice a nerovnice a užívat je při řešení úloh,*
- *zapsat a graficky znázornit závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe,*
- *řešit geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci (shodnost, podobnost),*
- *orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic, chápat vztah mezi čísly a body jako základ počítačových znázornění a projektů,*
- *dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů,*
- *rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,*
- *rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, kritické usuzování a srozumitelná a věcná argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů,*

- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů – početních operací, algoritmů, metod řešení úloh,
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života,
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.

Vzdělávací obsah:

1. období – ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	M-3-1-01 používá přirozená čísla pro modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Postřehování počtu prvků do 10 ✓ Přiřazování čísel do 1000 k množství prvků ✓ Přiřazování množství prvků k číslům do 1000 ✓ Modelování reálných situací s přirozenými čísly do 1000
1.–3.	M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Psaní číslic ✓ Číselná řada, čtení a zápis čísel do 1000 ✓ Určování počtu stovek, desítek a jednotek ✓ Zaokrouhlování čísel na desítky a stovky ✓ Vztah rovnosti a nerovnosti, znaménka $>$, $<$, $=$ ✓ Porovnávání čísel do 1000
1.–3.	M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientace na číselné ose v oboru do 1000 ✓ Zobrazení čísel na číselné ose v oboru do 1000 ✓ Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, vlevo, vpravo
1.–3.	M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pamětné sčítání, pamětné odčítání v oboru do 1000 ✓ Počítání se závorkami ✓ Pamětné násobení v rozsahu malé násobilky ✓ Pamětné dělení v rozsahu malé násobilky ✓ Písemné sčítání, písemné odčítání v oboru do 1000 ✓ Písemné násobení jednociferným činitelem ✓ Dělení se zbytkem v rozsahu malé násobilky
1.–3.	M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovní úlohy, numerické úlohy ✓ Peníze: způsoby placení, počítání s penězi ✓ Tvorba slovních a numerických úloh, matematické pojmy

1. období – ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientace v čase ✓ Určování času a časových úseků ✓ Převody jednotek času
1.–3.	M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Evidence statických i dynamických situací

	z praktického života	
1.–3.	M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tabulky, schémata, posloupnosti čísel ✓ Jednotky hmotnosti a objemu

1. období – GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Třídění předmětů podle tvaru ✓ Orientace v prostoru: prostorové pojmy, orientace v rovině ✓ Rovinné útvary: bod, křivá čára, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, mnohoúhelník, trojúhelník, kruh, kružnice ✓ Tělesa: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ✓ Krychlové stavby
1.–3.	M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnávání útvarů: větší, menší, stejný, nižší, vyšší ✓ Měření a odhad délky úsečky; jednotky délky, jejich převody
1.–3.	M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osově souměrné rovinné útvary

Rozšiřující učivo: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

2. období – ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jednotlivé početní operace, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly ✓ Pravidla počítání se závorkami
4.–5.	M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravidla pro přednost operací v oboru přirozených čísel ✓ Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení ✓ Písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel ✓ Písemné násobení (1ciferným až 4ciferným činitelem) ✓ Písemné dělení (1ciferným až 2ciferným číslem, i se zbytkem) ✓ Římské číslice
4.–5.	M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čtení a zápis přirozených čísel ✓ Rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě, porovnávání čísel ✓ Orientace na číselné ose, znázorňování přirozených čísel ✓ Zaokrouhlování čísel, odhad a kontrola výsledků
4.–5.	M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovní úlohy, numerické úlohy ✓ Tvorba slovních a numerických úloh, matematizace reálné situace ✓ Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času
4.–5.	M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života; zlomek, část, celek ✓ Využití obrázků a pomůcek k určování poměrné části celku

		<ul style="list-style-type: none"> (zejména 1/2, 1/4, 1/3, 1/5 a 1/10) ✓ Vyjádření celku z jeho dané části (zvláště 1/2, 1/4, 1/3, 1/5 a 1/10)
4.–5.	M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem ✓ Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem, zápis těchto operací ✓ Vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n
4.–5.	M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvětlení a znázornění vztahu mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života ✓ Čtení, zápis a znázornění desetinných čísel v rádech desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu ✓ Porovnávání desetinných čísel, zaokrouhlování desetinných čísel na jednotky ✓ Měna a uvádění ceny v eurech
4.–5.	M-5-1-08 porozumí významu znaku “-” pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čtení a zápis celých čísel v rozmezí -100 až $+100$, jejich porovnávání a znázornění na číselné ose ✓ Záporná čísla v běžném životě (měření teploty, dlužná částka)

2. období – ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zásady sběru a třídění dat ✓ Provádění a zápis jednoduchého pozorování ✓ Statistické údaje a jejich reprezentace
4.–5.	M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády ✓ Přímá úměrnost, aritmetický průměr

2. období – NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nestandardní slovní úlohy ✓ Nestandardní úlohy a problémy (např.: číselné a obrázkové řady, magické čtverce, pyramidy, sudoku, prostorová představivost)

2. období – GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Ročník	Očekávané výstupy (RVP) Žák:	Učivo
4.–5.	M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zásady rýsování ✓ Základní pojmy a značky užívané v geometrii ✓ Čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník ✓ Trojúhelník ✓ Kruh, kružnice

		✓ Jednoduché konstrukční úlohy
4.–5.	M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Grafické sčítání a odčítání úseček ✓ Určování délky lomené čáry ✓ Obvod mnohoúhelníku ✓ Převody jednotek délky
4.–5.	M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	✓ Vzájemná poloha dvou přímek
4.–5.	M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obvod a obsah: rozlišení ✓ Obsah obrazce ✓ Základní útvary v prostoru ✓ Jednotky obsahu
4.–5.	M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	✓ Osová souměrnost

7.4 Informatika

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto je jednak navýšen počet hodin výuky informatiky pro mladší věk žáka, jednak jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická hračka Bee-bot (1 sada), nebo Blue-bot a deska Tac-Tile (1 sada)
- edukační software pro algoritmizaci Emil 3 (licence pro třídu + žákovské sešity)
- edukační software pro algoritmizaci Emil 4 (licence pro třídu + žákovské sešity)

Vzdělávací obsah:

3. ročník

Základy algoritmizace s robotickou hračkou

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">✓ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů✓ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení✓ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">✓ sestaví postup pro robota, aby došel k cíli✓ opraví chybný postup pro robota✓ přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí✓ přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici✓ sestavuje různé postupy ke stejnému cíli
Zdroje robotická hračka Blue-bot, čtečka TacTile, podložky metodika Algoritmizace s využitím robotických hraček pro děti do 8 let (https://imysleni.cz/ucebnice/rozvoj-informatickeho-mysleni-s-vyuzitim-robotickych-hracek-v-materske-skole-a-na-1-stupni-zs)	
Učivo <ul style="list-style-type: none">✓ Blue-bot: základní ovládání✓ Hledání postupu k zadanému cíli✓ Hledání nejkratší cesty✓ Více cest vede k cíli✓ Hledání koncového stavu✓ Hledání počátečního stavu✓ Čtení a psaní kódu✓ Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi	
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	

Základy algoritmizace

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">✓ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů✓ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení✓ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none">✓ přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem✓ vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu✓ hledá různé postupy vedoucí k cíli✓ hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků✓ posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu✓ rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy✓ vyhledá a opraví chybu v postupu používá

	posloupnost příkazů
Zdroje výukový software Emil 3 (https://www.robotemil.com , https://www.h-edu.cz/informatika) metodika k software Emil 3	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu ✓ Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy ✓ Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků, ✓ Stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů ✓ Program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava 	
Výukové metody Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP - Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ✓ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ✓ vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ✓ edituje digitální text, vytvoří obrázek ✓ přehraje zvuk či video ✓ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ✓ používá krok zpět, zoom ✓ řeší úkol použitím schránky ✓ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Digitální zařízení ✓ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ✓ Ovládání myši ✓ Kreslení čar, vybarvování ✓ Používání ovladačů ✓ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ✓ Kreslení bitmapových obrázků ✓ Psaní slov na klávesnici ✓ Editace textu ✓ Ukládání práce do souboru ✓ Otevírání souborů ✓ Přehrávání zvuku ✓ Příkazy a program 	
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

4. ročník

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP - Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ✓ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ✓ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ✓ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ✓ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ✓ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ✓ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ✓ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Využití digitálních technologií v různých oborech ✓ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ✓ Počítačová data, práce se soubory ✓ Propojení technologií, internet ✓ Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš ✓ Technické problémy a přístupy k jejich řešení 	
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ✓ vyčte informace z daného modelu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ sdělí informaci obrázkem ✓ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ✓ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ✓ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ✓ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učivo ✓ Piktogramy, emodži ✓ Kód ✓ Přenos na dálku, šifra ✓ Pixel, rastr, rozlišení ✓ Tvary, skládání obrazce 	
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

Řešení problémů pomocí algoritmizace

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ✓ upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ✓ upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ✓ rozhodne, jestli různé algoritmy vyřeší stejný problém 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá postavu pomocí příkazů a vede ji k cíli ✓ vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu ✓ hledá vhodný postup za daných pravidel ✓ posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu ✓ vyhledá a opraví chybu v postupu ✓ vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu ✓ používá posloupnost příkazů ✓ používá opakování příkazů ✓ používá podprogramy
Zdroje výukový software Emil 4 (https://www.robotemil.com , https://www.h-edu.cz/informatika) metodika k software Emil 4	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Relativní řízení postavy s otáčením ✓ Příkazy s parametrem pro nastavení vlastností postavy ✓ Programování kreslení geometrických útvarů ✓ Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy ✓ Řešení problémů programováním 	
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ✓ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ✓ doplní posloupnost prvků ✓ umístí data správně do tabulky ✓ doplní prvky v tabulce ✓ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Data, druhy dat ✓ Doplnování tabulky a datových řad ✓ Kritéria kontroly dat ✓ Řazení dat v tabulce ✓ Vizualizace dat v grafu 	
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ✓ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ✓ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ✓ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ✓ v programu najde a opraví chyby ✓ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ✓ vytvoří a použije nový blok ✓ upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Příkazy a jejich spojování ✓ Opakování příkazů ✓ Pohyb a razítkování ✓ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ✓ Vlastní bloky a jejich vytváření ✓ Kombinace procedur 	
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objeovávání, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP - Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ✓ určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Systém, struktura, prvky, vztahy 	
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ✓ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ✓ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ✓ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy ✓ v programu najde a opraví chyby ✓ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ✓ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ✓ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ✓ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ✓ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo

	<ul style="list-style-type: none"> postup zjednodušit ✓ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kreslení čar ✓ Pevný počet opakování ✓ Ladění, hledání chyb ✓ Vlastní bloky a jejich vytváření ✓ Změna vlastností postavy pomocí příkazu ✓ Náhodné hodnoty ✓ Čtení programů ✓ Programovací projekt 	
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ✓ vyčte informace z daného modelu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ✓ pomocí obrázku znázorní jev ✓ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Graf, hledání cesty ✓ Schémata, obrázkové modely ✓ Model 	
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ✓ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ✓ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ✓ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ✓ v programu najde a opraví chyby ✓ používá události ke spuštění činnosti postav ✓ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ✓ upraví program pro obdobný problém ✓ ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovládání pohybu postav ✓ Násobné postavy a souběžné reakce ✓ Modifikace programu ✓ Animace střídáním obrázků 	

- ✓ Spouštění pomocí událostí
- ✓ Vysílání zpráv mezi postavami
- ✓ Čtení programů
- ✓ Programovací projekt

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

7.5 Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu:

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních a režimových návyků a dává jim podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku. Předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Pomáhá žákům formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a přírodě. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné předměty, rostliny nebo zvířata. Pěstuje tak u nich jak základy uvědomování si vlastní individuality, tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich. Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá prvouka cestu k utváření základních potřebných životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Specifické cíle:

Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby:

- si osvojili schopnost vnímat sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm, chápali ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro ně mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující,
- se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých,
- si osvojili potřebné základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientovali se v potřebných souvislostech a samostatně nebo za pomoci dospělých je využívali v každodenním životě,
- si osvojili základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro příjemný odpočinek a naplnění volného času,
- chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postaveným na těchto vztazích,
- hledání a objevování nového pro ně bylo přirozené a ve všech činnostech spojených s poznáváním i ověřováním poznatého nalézali radost a uspokojení.

Vzdělávací obsah:

1. období – MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště ✓ Škola: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy ✓ Jednoduché plány ✓ Riziková místa a situace
1.–3.	ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naše obec ✓ Místní krajina, orientace v krajině, mapy ✓ Náš domov, naše vlast ✓ Význačné budovy, dopravní síť

1. období – LIDÉ KOLEM NÁS		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rodina, život a funkce rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy ✓ Odlišnost, tolerance a ohleduplnost ✓ Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, práva a povinnosti ✓ Zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům
1.–3.	ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povolání, fyzická a duševní práce ✓ Přírodniny, suroviny (suroviny z živé a neživé přírody) a výrobky ✓ Výrobky a zboží

1. období – LIDÉ A ČAS		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientace v čase a časový řád: určování času, kalendáře, denní režim, roční období, využití časových údajů při řešení různých situací v denním životě ✓ Minulost, přítomnost a budoucnost
1.–3.	ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Minulost obce a regionu ✓ Místní báje a pověsti
1.–3.	ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Průběh lidského života ✓ Současnost a minulost v našem životě ✓ Narozneniny, oslavy v rodině ✓ Jak žili lidé dříve (proměny způsobu života, předměty denní potřeby, práce, lidové zvyky a tradice) ✓ Vánoce, Velikonoce: zvyky a tradice

1. období – ROZMANITOST PŘÍRODY		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Teplo a světlo ze Slunce ✓ Proměny přírody na podzim ✓ Proměny přírody v zimě ✓ Proměny přírody na jaře ✓ Proměny přírody v létě
1.–3.	ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Třídění přírodnin: živé a neživé přírodniny ✓ Základní dělení živých organismů (živočiškové, rostliny, houby) ✓ Živočiškové: společné znaky, dělení živočichů podle vnitřní stavby těla: bezobratlí (hmyz a další bezobratlí živočiškové) x obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci), dělení živočichů podle druhu potravy ✓ Rostliny: společné znaky, dělení rostlin podle užitku pro člověka, dělení rostlin na kvetoucí a nekvetoucí, části těla kvetoucích rostlin, dělení rostlin podle stavby stonku ✓ Houby: společné znaky, dělení hub (jedlé, nejedlé, jedovaté)
1.–3.	ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Látky a jejich vlastnosti: třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ✓ Voda: výskyt, vlastnosti, skupenství, koloběh vody v přírodě, význam pro život, jednoduché pokusy ✓ Vzduch: vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život, jednoduché pokusy ✓ Horniny a nerosty, půda

1. období – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Růst a vývoj jedince ✓ Vnější stavba těla; kůže ✓ Smysly ✓ Vnitřní stavba těla (kostra, svaly, vnitřní orgány) ✓ Péče o zdraví: zdravý životní styl, denní režim, hygienické návyky, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních,
1.–3.	ČJS-3-5-02 rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nebezpečí a krizové situace, šikana, týrání, zneužívání ✓ Hra a volný čas, nevhodná místa pro hru a trávení volného času ✓ Pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ✓ Prevence úrazů a nemocí
1.–3.	ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osobní bezpečí ✓ Přivolání pomoci, nácvik volání na tísňovou linku

1.–3.	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	✓ Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená: postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
-------	---	--

7.6 Přírodověda

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vzdělávací obor: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Přírodověda*

Charakteristika předmětu:

Výuka přírodovědy navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování uplatňovat vědomosti z prvouky i své zkušenosti. Tím, že žákům umožňujeme, aby své vlastní zkušenosti a poznatky spojovali s novým učivem, snadno dosahujeme toho, že se učí se zájmem. Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu. Ve velké míře se zde uplatňují mezipředmětové vztahy. Těchto možností velmi snadno využíváme při realizaci projektů. Při prozkoumávání přírody a jejích zákonitostí dochází žáci k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze. Žáci se seznamují se světem financí a dle věku se učí v něm orientovat. Seznamují se s různými riziky, která mohou ohrožovat zdraví v běžných i mimořádných situacích. Velký důraz v každodenním životě je kladen na poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

Specifické cíle:

Spojování vlastních zkušeností žáků s osvojenými poznatky a dovednostmi umožňuje vytvářet ve vyučování dostatek příležitostí k tomu, aby žáci zejména:

- získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice,*
- poznávali základní jevy a vztahy v přírodě,*
- poznávali souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou,*
- rozvíjely se jejich schopnosti samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy,*
- utvářeli si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí.*

Vzdělávací obsah:

2. období – ROZMANITOST PŘÍRODY		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo

4.–5.	ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Živá a neživá příroda: propojenost ✓ Rovnováha v přírodě: význam, vzájemné vztahy mezi organizmy ✓ Činnost člověka v přírodě: člověkem vytvořená místa ✓ Rozmanitost letní a podzimní přírody ✓ Rozmanitost životních podmínek v zimě
4.–5.	ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Neživá příroda: voda, vzduch, horniny a nerosty, půda, světlo a teplo ze Slunce ✓ Voda: výskyt, vlastnosti, skupenství, koloběh vody v přírodě, význam pro život, jednoduché pokusy ✓ Vzduch: vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život, jednoduché pokusy ✓ Půda: vznik, složení a význam, člověk a půda
4.–5.	ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vesmír a Země: vesmír, mléčná dráha, sluneční soustava, Slunce, planety, Země, střídání dne a noci, střídání čtyř ročních období, měsíce planet, lidé ve vesmíru
4.–5.	ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozmanitost přírodnin (přírodniny neživé a přírodniny živé: organizmy), rozdíl mezi přírodninami a lidskými výtvoři ✓ Základní společenstva (ekosystémy): lesy (jehličnaté stromy v lese, listnaté stromy v lese, živočišné našich lesů), louky (živočišné na loukách, rostliny na loukách), pole (obilniny na poli, okopaniny na poli, plevy na poli, živočišné našich polí), park, okolí lidských obydlí (zelenina, ovocné stromy a keře u lidských sídel, živočišné v okolí lidských obydlí), rybník (rostliny a živočišné rybníků), potoky a řeky (rostliny a živočišné potoků a řek)
4.–5.	ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podmínky života na Zemi, pozorování neživé přírody ✓ Jedinec a druh: rodové a druhové jméno ✓ Třídění organismů: bakterie, sinice a jiné mikroorganizmy; rostliny; houby; živočišné ✓ Společné znaky rostlin ✓ Třídění rostlin, třídění rostlin podle délky života ✓ Třídění rostlin podle místa růstu a užítku: plané, užitkové (polní plodiny, ovocné stromy a keře, zelenina) a okrasné (zahradní rostliny, pokojové rostliny) ✓ Dělení zeleniny podle částí těla, pro kterou se pěstuje ✓ Dělení plodů ✓ Třídění rostlin podle stonků: byliny (stonky v podobě stébla x lodyhy x stvolu) a dřeviny (keře a stromy) ✓ Společné znaky hub ✓ Třídění hub na jedlé, nejedlé a jedovaté ✓ Společné znaky živočichů ✓ Třídění živočichů podle vnitřní stavby těla: obratlovci, bezobratlí ✓ Třídění obratlovců (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) ✓ Třídění bezobratlých (měkkyši, kroužkovci, členovci) ✓ Třídění živočichů podle druhu přijímané potravy
4.–5.	ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vztah člověka a životního prostředí, ochrana a tvorba životního prostředí ✓ Ochrana rostlin a živočichů ✓ Likvidace odpadů ✓ Živelné pohromy a přírodní katastrofy: ochrana při mimořádné události

2. období – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lidské tělo: stavba těla, základní funkce a projevy, kůže, kosterní, svalová, nervová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací soustava, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ✓ Péče o zdraví, zdravý životní styl: denní režim, hygienické návyky, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních
4.–5.	ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vývoj jedince před narozením i po narození, vývojové etapy v životě člověka
4.–5.	ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Denní režim, plánování času pro učení, práci, zábavu a odpočinek ✓ Duševní hygiena
4.–5.	ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obezřetné chování, situace ohrožující zdraví ✓ Krizové situace a způsob jejich řešení ✓ Mimořádné události
4.–5.	ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Návykové látky, nácvik jejich odmítání
4.–5.	ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
4.–5.	ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Život ohrožující zranění, ošetření drobných poranění, přivolání lékařské pomoci

7.7 Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika předmětu:

Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Seznamuje žáky s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Uvádí do souvislostí různé poznatky, dovednosti a zkušenosti. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic a zvyklostí. Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje učivo zeměpisné a historické.

Specifické cíle:

Vyučování směřuje zejména k tomu,

- aby žáci poznali různé druhy lidské práce a učili se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnosti lidí odrážejí v krajině, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách
- aby žáci podrobněji poznávali místní krajinu a místní oblast a vytvářeli si tak počáteční ucelenou představu o České republice i o jejích jednotlivých oblastech
- aby si žáci utvářeli počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a o životě lidí a o výsledcích jejich činnosti na různě velkých územích naší vlasti
- aby si žáci utvářeli základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedních zemích
- aby se žáci naučili orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích
- aby se u žáků rozvíjela schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje a souvisle o nich vyprávět
- aby žáci získávali odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám

Vzdělávací obsah:

2. období – MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	✓ Poloha svého bydliště: kraj, historická země, stát, světadíl
4.–5.	ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	✓ Určování světových stran v přírodě i podle mapy ✓ Orientace podle turistické mapy, orientace v místě svého bydliště ✓ Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
4.–5.	ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	✓ Práce s náčrtý, plány a mapami ✓ Mapy obecně zeměpisné a tematické: obsah, grafika, vysvětlivky, měřítko mapy, glóbus ✓ Vyhledávání údajů o přírodních podmínkách a sídlištích lidí: mapa ČR, mapa Evropy
4.–5.	ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	✓ Evropa a svět: světadíly a oceány, Evropa (poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo), EU, sousední státy ČR, státy Evropy a jejich hlavní města (rozšíř.), cestování po Evropě ✓ Česká republika: naše vlast, zemský povrch, vodstvo, podnebí a počasí, půdy, rostliny a živočichové, nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a služby, obyvatelstvo, města a vesnice, kraje ČR a krajská města, cestování po ČR ✓ Kraj, ve kterém žijeme ✓ Praha: hlavní město ČR, významné budovy
4.–5.	ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	✓ Zkušenosti, zážitky a zajímavosti z cest: po ČR, po Evropě ✓ Způsob života a příroda: srovnání ČR a jiných zemích
4.–5.	ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	✓ Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, ✓ Státní symboly a jejich význam

2. období – LIDÉ KOLEM NÁS		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mezilidské vztahy (vztahy v rodině, mezigenerační vztahy, funkce rodiny), soužití lidí, pravidla soužití, práva a povinnosti žáků školy, komunikace
4.–5.	ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Principy demokracie ✓ Základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot; linky bezpečí
4.–5.	ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Člověk a majetek: peníze, vznik peněz, hodnota peněz, cena věcí, cena práce, životní náklady, hmotný a nehmotný majetek, vlastnictví soukromé, družstevní, státní ✓ Spoření, půjčování, dluhy a jejich splacení

2. období – LIDÉ A ČAS		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientace v čase a časový řád ✓ Současnost a minulost v našem životě ✓ Státní svátky a významné dny
4.–5.	ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zkoumání minulosti, využití informačních zdrojů ✓ Báje, mýty a pověsti ✓ Význam ochrany přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

4.–5.	<p>ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Současnost a minulost, minulost v pověstech ✓ Život v minulosti a v současnosti ✓ Nejstarší osídlení naší vlasti ✓ Velkomoravská říše ✓ Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat ✓ Život za vlády prvních Přemyslovců ✓ Vznik českého království, vláda přemyslovských králů ✓ Český stát za vlády Lucemburků ✓ Život ve středověku ✓ Husitské války ✓ České země po husitských válkách ✓ První Habsburkové na českém trůně ✓ Bitva na Bílé hoře, doba pobělohorská ✓ Život v 17. stol. a 1. polovině 18. stol. (J. A. Komenský, školství, baroko) ✓ Život ve 2. polovině 18. století (osvícenství, Marie Terezie, Josef II., život na vesnici, manufaktury a první stroje, čeští vynálezci) ✓ Konec 18. stol., 1. polovina 19. stol.: národní obrození ✓ Rok 1848, změny po roce 1848 ✓ Život ve 2. polovině 19. stol. (tovární výroba, nástup elektřiny, doprava a potravin, všední život, rozvoj kultury a umění) ✓ Češi a Němci, historie vztahů obou národů ✓ 1. světová válka, vznik Československa, život za 1. republiky ✓ Vyhlášení protektorátu, 2. světová válka, poválečný vývoj ✓ Život v Československu v době vlády komunistů ✓ Listopadová revoluce, obnovení demokracie a následný vývoj
-------	---	---

7.8 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vzdělávací obor: *Hudební výchova*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje proniknutí do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, poslechových a pohybových. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovaly a uspokojovaly svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Specifické cíle:

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci:

- *kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, hudební paměti, představivosti a fantazie*
- *rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými*

- porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení
- získali vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi

Vzdělávací obsah:

1. období		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pěvecké a mluvní dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) ✓ Hlasová hygiena ✓ Rozšiřování hlasového rozsahu ✓ Lidové písně, písně k ročním obdobím, koledy ✓ Klesavá a stoupavá melodie ✓ Intonace ve stupnici C dur
1.–3.	HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) ✓ Improvizace (rytmizace říkadel, lidové slovesnosti) ✓ Záznam vokální hudby, zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) ✓ Notová osnova, houslový klíč, noty podle délky a výšky ✓ Zápis a čtení not
1.–3.	HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra na jednoduché hudební nástroje, Orffovy nástroje ✓ Hra na tělo ✓ Rytmický doprovod, hudební doprovod (předehra, mezihra, dohra) ✓ Těžká a lehká doba ✓ Hudební hry
1.–3.	HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt) ✓ Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ✓ Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) ✓ Orientace v prostoru, utváření pohybové paměti ✓ Reprodukce pohybů, taneční a pohybové hry
1.–3.	HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Co je tón a šum ✓ Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) ✓ Zrychlování a zpomalování melodie ✓ Hudební formy (malá písňová forma) ✓ Poslech (pochod, valčík, polka, menuet)
1.–3.	HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudba vokální a instrumentální (mužský hlas, ženský hlas, sbor, orchestr, sólový nástroj) ✓ Poslechové ukázky hudebních nástrojů ✓ Hudební styly a žánry ✓ Jednohlas a vícehlas ✓ Hudba ke slavnostním a jiným příležitostem, státní hymna ✓ Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová ukolébavka apod.

2. období		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pěvecké a mluvní dovednosti, dynamicky odlišený zpěv ✓ Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ✓ Dvojhlas, vícehlas (kánon, lidový dvojhlas) ✓ Vokální improvizace ✓ Zpěv v durových a mollových tóninách
4.–5.	HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zápis rytmu jednoduché písně ✓ Notový zápis ✓ Akord, souzvuk ✓ Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ✓ Zpěv, rytmický doprovod dle notového zápisu ✓ Taktování
4.–5.	HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí Orffových nástrojů, zobcové flétny, keyboardu dle schopností žáků ✓ Hudební nástroje, třídění ✓ Tvořivé hudební hry
4.–5.	HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Česká státní hymna – poslech, zpěv ✓ Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace ✓ Lidové písně, zlidovělá píseň, umělá píseň ✓ Hudební styly a žánry – country melodie, jazz, swing, rock
4.–5.	HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Melodie a stylizace – tvorba přehry, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně ✓ Hudební improvizace ✓ Cit pro rytmus
4.–5.	HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie ✓ Zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ✓ Česká státní hymna ✓ Seznámení s hudebními autory a vybranými díly (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. J. Ryba, W. A. Mozart, J. S. Bach, Ilja Hurník)
4.–5.	HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pohybové ztvárnění hudebních ukázek, improvizace, prožitok ✓ Polkový a valčíkový krok ✓ Interpretace hudby – slovní vyjádření, zážitek z poslechu ✓ Dramatizace písní a koled

7.9 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vzdělávací obor: *Výtvarná výchova*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Charakteristika:

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Žáci se učí svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty a chránit je. Rozvíjí se zde výtvarné dovednosti a techniky, přirozená potřeba vlastního výtvarného vyjádření, fantazie, prostorová představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. To významně napomáhá utváření kreativní stránky osobnosti žáka.

Specifické cíle:

Všemi složkami svého působení výtvarná výchova usiluje zejména o to

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky
- aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury
- aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě

Vzdělávací obsah:

1. období		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<ul style="list-style-type: none">✓ Hra s linií - přítlak, odtlak✓ Grafický záznam pohybu (kružnice, ovály, elipsy jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky, svislé, vodorovné, šikmé čáry, křížení čar)✓ Poznávání vlastností barev (barvy základní a doplňkové, husté a řídké, barvy světlé, tmavé a kontrastní)✓ Pozorování přírodních útvarů, práce s přírodinou✓ Prostorové práce✓ Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti...)
1.–3.	VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none">✓ Výtvarné vyjádření skutečnosti✓ Výtvarné vyjádření vjemů na základě vlastního prožitku, vyprávění, četby, hudby, pozorování✓ Výtvarné vyprávění, popis děje
1.–3.	VV-3-1-03 vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none">✓ Výtvarné vyjádření podnětů hmatových, pohybových, čichových, chuťových✓ Výtvarné vyjádření vjemů na základě vlastního prožitku, vyprávění, četby, hudby, pozorování✓ Techniky – malba vodovou barvou, temperovou barvou
1.–3.	VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné	<ul style="list-style-type: none">✓ Ilustrace, funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor) a jejich porovnávání

	interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hračka, loutka, maňásek (výtvarná hodnota, materiály, prostor) ✓ Seznámení s různými druhy umění (malířství, grafika, sochařství, architektura) ✓ Odívání a kultura bydlení
1.–3.	VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fantazijní kresba ✓ Volná malba na základě os. zkušeností ✓ Poznávání vlastností plastických materiálů (pevnost, tažnost, ohebnost), modelování ✓ Rozvíjení citu pro prostor (prostorové útvary, reliéfní kompozice) ✓ Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (řazení tvarů, barev, kompozice plochy pomocí libovolných prvků)

2. období		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umělecká výtvarná tvorba - fotografie, animovaný film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, komiks ✓ Linie: síla, hustota, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality ✓ Textury: podobnost, kontrast, rytmus, proměny v ploše, objemu a prostoru ✓ Kombinované techniky
4.–5.	VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Postava – všímání si proporcí lidské postavy, lidské tělo a hlava, hlava pohádkových bytostí (tvarová a barevná nadsázka) ✓ Užitá a dekorativní tvorba (zjednodušení a řazení prvků, tvarové a barevné kompozice, symetrická a asymetrická řešení) ✓ Písmo (sdělná a výtvarná funkce, písmeno jako dekorativní prvek: psané, kreslené, stříhané, vytrhávané) ✓ Výtvarné vyjadřování pomocí barevných ploch a linií
4.–5.	VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjení prostorového vidění a citění (rovnoběžné zobrazování, perspektiva v um. dílech) ✓ Prostorové práce z papíru ✓ Modelování (např. práce s keramickou hlinou, kašírování) ✓ Druhy barev: základní, doplňkové, teplé, studené, kontrastní, funkce barev
4.–5.	VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjádření děje: využití barevné škály, základních kompozičních zákonitostí ✓ Výtvarné vyjádření věcí: základní tvarové znaky a prostorové principy, řešení barevných vztahů ✓ Výtvarné vyjádření pocitů: volba libovolných výtvarných technik ✓ Výtvarné umění a životní prostředí
4.–5.	VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Architektura, kultura bydlení, oděvní kultura (design, estetická úroveň předmětů denní potřeby) ✓ Výtvarná úprava knihy (ilustrátoři dětských knih) ✓ Malířství: umělecké vyjádření skutečnosti (figura, portrét, krajina, zátiší) ✓ Sochařství a příroda (tvar přírodní a opracovaný člověkem, socha - plastika, sochařství, sousoší, busta)
4.–5.	VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Volný výtvarný projev: pozorování skutečnosti

obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů a barevnosti přírodních objektů (lineární a barevné členění, vyjádření růstu rostlin kresbou) ✓ Rozvíjení citlivého vztahu k materiálu
--	--

7.10 Praktické činnosti

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vzdělávací obor: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Praktické činnosti vede žáky k získávání dovedností v oblastech různých lidských činností. Žáci využívají znalosti získané v jiných oblastech vzdělávání i zkušenosti nabyté v běžném životě. Předmět umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Specifické cíle:

Vyučovací proces prostřednictvím pracovních praktických činností směřuje k tomu, aby žáci:

- *získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů, elektrotechnických pracích, pěstitelských činnostech, základních činnostech v domácnostech apod.*
- *poznali vybrané materiály a jejich užité vlastnosti, suroviny, plodiny, naučili se volit a využívat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou, včetně techniky výpočetní a osvojili si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život*
- *osvojili si základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně*
- *vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů*
- *získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce*
- *vytvářeli si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě*
- *získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci*

Vzdělávací obsah:

1. období - PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo

1.–3.	ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce s různými druhy materiálů (papír, karton, krepový papír, provázek, textil, drát) ✓ Práce s přírodním materiálem, vlastnosti materiálů ✓ Lidové zvyky, tradice, řemesla ✓ Práce s modelínou
1.–3.	ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce podle předlohy ✓ Práce podle slovního návodu – skládání, lepení, vytrhávání, stříhání papíru ✓ Koláž, použití šablon ✓ Práce s textilem – navlékání jehly, uzel, šití, stříhání, látková koláž

2. období - PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce s různými druhy materiálů ✓ Práce s modelovacími hmotami ✓ Rozlišování a poznávání druhů papíru, práce s papírem ✓ Práce s přírodninami – lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření ✓ Tvorba náčrtu a popisu
4.–5.	ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Šití (základní druhy stehů, přišití knoflíku, zhotovení jednoduché výšivky) ✓ Lidová řemesla – tradice – dekorace vánoční a velikonoční
4.–5.	ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pracovní pomůcky a nástroje: funkce a využití, volba vhodné pomůcky / vhodného nástroje ✓ Práce s nůžkami, nožem, knoflíky (stříhání, řezání) ✓ Druhy a formáty papíru
4.–5.	ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Udržování pořádku a čistoty pracovních ploch ✓ Zásady hygieny a bezpečnosti práce, jejich dodržování při PČ ✓ První pomoc při úrazu v rámci práce s drobným materiálem

1. období - KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
--------	---------------------------	-------

1.–3.	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) ✓ Stavby podle plánu ✓ Stavby dle vlastní fantazie
-------	---	--

2. období - KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce se stavebnicí - sestavování modelů ✓ Práce montážní a demontážní
4.–5.	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práce s návodem, předlohou ✓ Práce dle náčrtků a schémat
4.–5.	ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zásady hygieny a bezpečnosti práce, jejich dodržování při PC ✓ První pomoc při úrazu v rámci konstrukčních činností

1. období - PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ✓ Vytváření jednoduchého záznamu pozorování změn v přírodě
1.–3.	ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Péče o pokojové rostliny ✓ Poznávání názvů běžných pokojových rostlin ✓ Základy pěstitelských prací

2. období - PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní podmínky pro pěstování rostlin ✓ Okrasné rostliny, zelenina, ovoce ✓ Pěstitelské pokusy ✓ Vytváření jednoduchého záznamu z pozorování rostlin a

		pěstitelských pokusů
4.–5.	ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pěstování, množení a ošetřování pokojových i jiných rostlin ✓ Názvy běžných pokojových a zahradních rostlin ✓ Půda a její druhy, výživa rostlin
4.–5.	ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pěstitelské práce – okopávání, hrabání, pletí, sázení, setí ✓ Pomůcky, nástroje a náčiní pro práci na zahradě a jejich užití
4.–5.	ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rostliny jedovaté, léčivé ✓ Rostliny jako drogy, alergenní rostliny ✓ Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských pracích ✓ Poskytnutí první pomoci i při úrazu v rámci pěstitelských prací

1. období - PŘÍPRAVA POKRMŮ

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jednoduchá úprava stolu ✓ Výroba jednoduchého pokrmu, recept, pracovní postup, dodržování technologie
1.–3.	ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní pravidla stolování – umístění příboru vedle jídelní soupravy

2. období - PŘÍPRAVA POKRMŮ

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní vybavení kuchyně ✓ Kuchyňské přístroje
4.–5.	ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výběr, nákup a skladování potravin ✓ Příprava jednoduchého studeného pokrmu ✓ Příprava jednoduchého moučnicku, dodržování technologie
4.–5.	ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravidla správného stolování, společenského chování ✓ Jednoduchá úprava stolu, slavnostní úprava stolu

4.–5.	ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čistota pracovní plochy ✓ Základy hygieny a bezpečnosti práce při přípravě pokrmů ✓ Poskytnutí první pomoci při úrazu v kuchyni
-------	---	---

7.11 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vzdělávací obor: *Tělesná výchova*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Charakteristika předmětu:

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Žáci si osvojují pohybové dovednosti, využívají různého sportovního náčiní a náradí. Rozvíjejí tělesnou zdatnost a výkonnost. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky ke spontánnímu pohybu, k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Specifické cíle:

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k tomu, aby

- *si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti*
- *se orientovali v základních otázkách vlivu ohybové aktivity na zdraví člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do každodenní činnosti*
- *zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí*
- *kladně prožívali osvojované pohybové činnosti*
- *si uvědomovali význam sociálních vztahů ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy*

Vzdělávací obsah:

1. období		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
1.–3.	TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační, protahovací cvičení ✓ Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního

		<p>prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím
1.–3.	TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ✓ Skoky (snožmo, jednož) ✓ Přeskok nízkých překážek ✓ Kondiční formy cvičení (lavičky, žebřiny, lano) ✓ Pohybové hry (s různým zaměřením) ✓ Využití hraček a netradičního náčiní při cvičení ✓ Cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem ✓ Základy estetického pohybu, jednoduché tance (krok přísunný, poskočný, cval)
1.–3.	TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Turistika a pobyt v přírodě ✓ Hry na sněhu a na ledě ✓ Netradiční pohybové hry a aktivity ✓ Soutěže jednotlivců a družstev ✓ Cvičení s míči (hod vrchním obloukem, přihrávky, hod na cíl, driblink, střelba na koš) ✓ Míčové hry: vybíjená, fotbal, florbal
1.–3.	TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bezpečnost při pohybových činnostech, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ✓ Bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek ✓ První pomoc v podmínkách TV ✓ Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, výšky, hod míčkem
1.–3.	TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním (švihadlo, míček, stuhy) a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti (využití zíněnek, laviček, žebřin) ✓ Kotoul vpřed, vzad ✓ Šplh ✓ Pořadová cvičení

2. období		
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo
4.–5.	TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ✓ Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, plavecké techniky, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím
4.–5.	TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační, protahovací cvičení ✓ Překážkové dráhy s využitím náradí (švédská bedna, lavičky, žebřiny) ✓ Využití netradičního náčiní při cvičení ✓ Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, gymnastické držení těla, průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti,

		<p>koordinace, strečink, kotoul vpřed, kotoul vzad a jejich modifikace, prvky z akrobacie, cvičení na nářadí (lavičky, švédská bedna, žebřiny apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Cvičení se švihadly ✓ Přeskok přes kozu (roznožka, skrčka)
4.–5.	TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rytmická gymnastika: cvičení s hudebním doprovodem, základy estetického pohybu ✓ Základní taneční kroky 2/4 a 3/4, krok poskočný, přísunný, proměnný, country tance ✓ Jednoduché lidové tance, relaxační cvičení s hudbou ✓ Pohybové hry a soutěže
4.–5.	TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečnost cvičebního prostoru ✓ Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ✓ První pomoc v podmínkách TV ✓ Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací a dechová cvičení ✓ Organizace prostoru a činností
4.–5.	TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Atletika: běžecká abeceda, vytrvalý běh na 800 až 1000 m, hod do dálky na cíl, nízký start, běh na 50 m, skok do dálky z místa i s rozběhem ✓ Překážkové dráhy
4.–5.	TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly, respektování opačného pohlaví při sportu ✓ Cvičení s míči - chytání, přihrávka jednoruč, obouruč, driblink, střelba na koš, hod na cíl, přihrávka nohou, střelba na branku ✓ Míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel (vybíjená, košíková, přehazovaná, fotbal, florbal)
4.–5.	TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základní názvosloví v TV, smluvené povely, signály ✓ Cvičení na stanovištích dle jednoduchého popisu, nákresu ✓ Kruhový trénink
4.–5.	TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizování her, závodů, soutěží, dodržování pravidel ✓ Turistika v přírodě, zimní sporty – jízda na saních, lopatě a bobech
4.–5.	TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Průpravná cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti ✓ Pohybová cvičení s prvky úpolových sportů ✓ Kondiční cvičení: cvičení na lavičkách a žebřinách, šplh s přírazem, nácvik odrazu na můstku a na trampolíně ✓ Měření výkonů, základní pohybové testy (testy motorické zdatnosti)
4.–5.	TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznatky z oblasti sportu ✓ Sportovní soutěže, turnaje ✓ DV: na vesnici a ve městě
4.–5.	TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Plavecká výuka ✓ Hygiena plavání ✓ Adaptace na vodní prostředí ✓ Základní plavecké dovednosti
4.–5.	TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jeden plavecký způsob (plavecká technika)

	předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	✓ Prvky sebezáchrany a bezpečnosti
--	--	------------------------------------

8 Hodnocení výsledků vzdělání žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou blíže specifikována v Příloze č. 1.

9 Zásady dodržované při zpracování ŠVP

ŠVP je zpracováván v souladu s RVP ZV podle stanovené struktury pro část období základního vzdělávání, tj. pro ročníky, ve kterých škola realizuje základní vzdělávání. Zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. Umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky nadané a mimořádně nadané, pokud to vzdělávání těchto žáků vyžaduje. Vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a jejich individuální předpoklady, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí; vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů; je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které vycházejí z konkrétních potřeb žáků a ze zkušeností učitele s efektivními způsoby výuky.

10 Přílohy

Příloha č. 1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

Příloha č. 2 Jak rozvíjíme finanční gramotnost u nás ve škole

Rozvoj FG - ZŠ
Hořiněves, fin 2019_